

Zaburzenia w rozrodzie w stadach bydła to wróg numer jeden. Jak zatem poprawić płodność krów poprzez ich żywienie?

Płodność to jedna z cech funkcjonalnych krów, nie mniej znacząca niż cechy użytkowe. W końcu bez dobrej płodności nie ma rozrodu. Naukowcy tymczasem wskazują na ujemną współzależność między wzrastającą wydajnością mleczną krów a ich płodnością. Objawia się to wydłużeniem okresu międzywycieleniowego, czemu towarzyszy wzrost wydajności mleka w bieżącej i kolejnej laktacji. Taki stan rzeczy tłumaczony jest tym, że czas inseminacji krów po porodzie zbiega się z okresem szczytu laktacji. Z kolei pojawiający się na tym etapie ujemny bilans energetyczny może przyczyniać się do hamowania wzrostu pęcherzyków jajnikowych i opóźniać owulację. W związku z wysoką produkcją mleka przy ujemnym bilansie energii i zmianach w gospodarce hormonalnej u wysokowydajnych krów odnotowuje się m.in. zaburzenia w owulacji, ciche ruje oraz inne problemy w rozrodzie. Niestety nieskuteczne unasienianie krów to zmarnowane pieniądze i czas. Warto się więc przyjrzeć czynnikom, na które mamy wpływ w kwestii rozrodu. Takim elementem jest chociażby żywienie.

Ujemny bilans energetyczny u krów

Poza innymi przyczynami zmniejszonej płodności krów w grę wchodzi czynnik żywieniowy. Wspomniany wcześniej ujemny bilans energetyczny jest częstym problemem stad nastawionych na wysoką produkcję mleka. **Musimy bowiem pamiętać, że z racji rozpoczęcia laktacji organizm krowy potrzebuje więcej energii.** Szacuje się, że zapotrzebowanie energetyczne w tym czasie wzrasta o ok. 23%, natomiast równolegle zmniejsza się pobranie paszy, nawet o 30–35%. Aby zaspokoić potrzeby energetyczne, organizm uruchamia swoje zasoby tłuszczowe. W wyniku tego zwiększa się koncentracja

Ujemny bilans energetyczny może przyczyniać się do hamowania wzrostu pęcherzyków jajnikowych i opóźniać owulację. Fot. Josera

niezestryfikowanych kwasów tłuszczowych w surowicy krwi i trójglicerydów w wątrobie. Poza negatywnym wpływem na rozród krów skutki pogłębiającego się ujemnego bilansu energii zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się chorób metabolicznych. Jak zatem temu zaradzić? Jednym z ważnych aspektów zmniejszenia ujemnego bilansu energii jest dbanie o to, aby krowa była w kondycji odpowiedniej dla danego etapu hodowli. Należy przy tym zaznaczyć, że okres zasuszenia nie powinien być etapem pracy nad prawidłową kondycją. Zaleca się, aby miało to miejsce w ostatnich 100 dniach laktacji.

Wysoka płodność i wydajność mleka – można to połączyć?

*Betavit to koncentrat
witaminowy zwiększający
płodność zwierząt. Fot. Josera*

Wzrost wydajności mlecznej krów łączy się z ryzykiem niedoboru lub nadmiaru jakiegoś pierwiastka. Natomiast dbanie o odpowiednią podaż związków mineralnych i witamin polepsza wskaźniki rozrodu i chroni przed rozwojem chorób na tle metabolicznym. Takie pierwiastki, jak miedź, molibden, selen jod, kobalt czy magnez, uważa się za najbardziej wpływające na rozród bydła. Ponadto nie można zapominać o roli witamin w rozrodzie zwierząt, np. beta-karotenu. Jego niedobory skutkują takimi dysfunkcjami, jak wolna inwolucja macicy czy ciche ruje. Dlatego odpowiednie żywienie mineralne i witaminowe jest ważnym krokiem do polepszania wskaźników rozrodu. Warto zatem podawać stadu mieszanki mineralne uzupełniające to, czego nie ma w paszy. [LactoStart](#) chroni w okresie okołoporodowym przed rozwojem skutków ujemnego bilansu energetycznego. Ma w swoim składzie dobrze

przyswajalną energię, wysoki poziom niacyny (wit. B3) oraz białka chronionego w żwaczu o wysokiej jakości. Inną godną uwagi propozycją jest mieszanka [BetaVit](#), która zwiększa płodność krów. Zapewnia ona odpowiednią podaż beta-karotenu, którego deficyt wiąże się ze skarmianiem dawek opartych na kiszonkach, ziarnie i kukurydzy. Pamiętajmy więc, że wysoka wydajność mleczna nie musi być równoznaczna ze zmniejszoną skutecznością rozrodu.

Dobra rada!

Monitoruj kondycję krów. Zmniejszaj ujemny bilans energetyczny w okresie okołoporodowym. Zapewnij stadu odpowiednie żywienie mineralno-witaminowe.

Zobacz powiązane artykuły:

- [Jak chronić krowę przed ujemnym bilansem energetycznym?](#)
- [Mastitis po porodzie. Jak zapobiegać?](#)
- [Cechy funkcjonalne - płodność krów](#)

Źródła

- Guliński P. (2011). Cechy funkcjonalne i ich rola we współczesnej hodowli bydła. Cz. II. Komórki somatyczne mleka, płodność, kondycja, pokrój krów. *Przegląd Hodowlany* 2, 13–16.
- Łopuszańska-Rusek M., Bilik K. (2007). Tendencje w żywieniu wysoko wydajnych krów mlecznych w okresie zasuszenia. *Wiadomości Zootechniczne XLV*, nr 4, 55–66.
- Mikołajczak J., Jaśkowski J. (2006). Żywienie a rozród bydła, [w:] *Żywienie bydła*. Praca zbiorowa pod red. J. Mikołajczaka. Bydgoszcz, 179–194.